

Anna Kujawa, Małgorzata Kołtowska

WYSTAWA GRZYBÓW W KOŚCIANIE (WIELKOPOLSKA)

An exhibition of mushrooms in Kościan (Wielkopolska)

W dniach 15-18 października 2010 r. w Kościańskim Ośrodku Kultury zorganizowano wystawę grzybów pt. „Królestwo Grzybów”. Powstała ona z inicjatywy Stacji Badawczej Instytutu Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN (ISRL PAN), przy współpracy Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, Kościańskiego Ośrodka Kultury (KOK), Nadleśnictwa Kościan oraz Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie. Pracownicy KOK-u zadbałi o staranny wystrój sali wystawowej, która dzięki pomysłowej scenografii zamieniła się na kilka dni w las z drzewami, zwierzętami, szeleszczącymi pod stopami liśćmi i głosami ptaków. Nastrój budowały też kolorowe światła oraz unoszące się sztuczne mgiełki (Fot. 1.). Na dużym ekranie wyświetlano zdjęcia grzybów autorstwa Krzysztofa Ku-

Fot. 1. Sala wystawowa w Kościańskim Ośrodku Kultury przygotowana do zwiedzania.
Fot. Agnieszka Kujawa

Fot. 1. Exhibition hall at Culture Centre in Kościan prepared for visitors. Photo by Agnieszka Kujawa

Fot. 2. Fragment ekspozycji. Fot. Małgorzata Kołtowska

Fot. 2. A fragment of the exhibition. Photo by Małgorzata Kołtowska

jawy. Pomiędzy drzewami prezentowano ponad 100 gatunków grzybów. W tym kilkanaście odlewów gipsowych pochodzących z zasobów muzealnych IŚRL PAN. Większość świeżych owocników zebrano w okolicach Kościana na terenie lasów administrowanych przez Nadleśnictwo Kościan i znajdujących się na obszarze Parku Krajobrazowego im. gen. Dezyderygo Chłapowskiego. Zaprezentowano też kilka owocników z fungarium Stacji IŚRL PAN. Wszystkie gatunki zaopatrzone w okazałe, czytelne etykiety z nazwą gatunku, jego statusem ochronnym, informacją o wartości kulinarnej oraz krótką notatką – „ciekawostką” (Fot. 2).

Na wystawie można było zobaczyć zarówno gatunki pospolite (np. maślaka zwyczajnego *Suillus luteus*, łuskwiaka nastroszonego *Pholiota squarrosa*), jak i rzadkie (np. gołąbka błękitnego *Russula coerulea* czy borowika szatańskiego *Boletus satanas* – odlew gipsowy). Zaprezentowano kilka owocników gatunków chronionych (np. purchawicę olbrzymią *Langermannia gigantea*, gwiazdosza wymionowatego *Geastrum fornicatum* i lakownicę lśniącą *Ganoderma lucidum*). Wśród zebranych gatunków znalazły się też takie, które przyciągały wzrok jaskrawą barwą owocników (np. dzieżka pomarańczowa *Aleuria aurantia*), odznaczały się rzadko spotykaną budową owocników (np. pięknoróg największy *Calocera viscosa*) czy charakterystycznym zapachem (np. gąska siarkowa *Tricholoma sulphureum* wydzielająca zapach karbolowy oraz mleczaj płowy *Lactarius helvus* pachnący przyprawą maggi). Atrakcją wystawy były owocniki sromotnika smrodliwego *Phallus impudicus* w różnych stadiach rozwoju. Owocniki dojrzałe, wydzielające woń padliny schowane były pod szczelnym klozsem. Zaprezentowano też owocniki gatunków trujących, między innymi muchomorów – czerwonego *Amanita muscaria* i plamistego *A. pantherina*, a także tęgoskóra cytrynowego (pospolitego) *Scleroderma citrinum* i grzybówki różowej *Mycena rosea*. Nie udało się znaleźć świeżych owocników najbardziej trującego gatunku – muchomora zielonawego (sromotnikowe-

Fot. 3. Przyszli mikolodzy? Fot. Agnieszka Kujawa
Fot. 3. Future mycologists? Photo by Agnieszka Kujawa

Fot. 4. Zwiedzający. Fot. Agnieszka Kujawa
Fot. 4. Visitors. Photo by Agnieszka Kujawa

Fot. 5. „Ja wiem, ja wiem”. Fot. Agnieszka Kujawa

Fot. 5. ‘I know, I know’. Photo by Agnieszka Kujawa

go) *Amanita phalloides*. Był on widoczny na plakatach, które wraz z ulotkami o bezpiecznym zbieraniu grzybów dostarczyła Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna.

Wystawa była zorganizowana z myślą o szerokiej publiczności. Każdy – od przedszkolaka do emeryta – mógł na niej znaleźć coś ciekawego. Najmłodszym dzieciom najbardziej podobały się zwierzęta, starsi baczniej przyglądali się grzybom (Fot. 3, Fot. 4.). Wystawę odwiedziło kilkaset osób – w tym grupy przedszkolne i szkolne oraz indywidualni zwiedzający. Podczas zwiedzania odpowiedzi na pytania udzielali: Zbigniew Mikołajczak z Nadleśnictwa Kościan (Fot. 5.), Małgorzata Kołtowska reprezentująca Park Krajobrazowy im. gen. Dezyderego Chłapowskiego oraz Anna Kujawa ze Stacji Badawczej IŚRL PAN w Turwi – inicjatorka wystawy.

Składamy podziękowania wszystkim zaangażowanym w przygotowanie wystawy i pomoc w jej likwidacji. Szczególnie serdeczne podziękowania kierujemy ku dyrektorowi KOK-u – Januszowi Dodotowi oraz Dorocie Borowiak, dzięki którym wystawa mogła być zorganizowana w tak pięknej, bajkowej scenerii.

Adres autorów:

Anna Kujawa
Stacja Badawcza
Instytutu Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN
Turew, ul. Szkolna 4, 64-000 Kościan
e-mail: ankujawa@man.poznan.pl

Małgorzata Kołtowska
Zespół Parków Krajobrazowych
Województwa Wielkopolskiego
Oddział Leszno
Turew, ul. Szkolna 4, 64-000 Kościan
e-mail: chlapowski@zpkww.pl